

Taak 2: Ontzuiling in de Nederlandse politiek

In 1939 breekt met de inval in Polen door Nazi-Duitsland de Tweede Wereldoorlog uit. In 1940 wordt Nederland bezet. Deze bezetting duurt tot 1945. Tijdens de oorlog zei koningin Wilhelmina voor de radio: 'wie bevrijding zegt, zegt ook vernieuwing'. In Sint Michielsgestel dacht een groep gijzelaars (toppolitici van de verschillende zuilen) na over hoe het na de oorlog verder moest in Nederland.

De SDAP en de RKSP zijn twee partijen die zich vernieuwen en zich meer gaan richten op de massa, het volk. Vernieuwd, fris en modern vormen zij zich na de Tweede Wereldoorlog om tot de PvdA en de KVP. Ook de liberalen stichtten een nieuwe partij, de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. De PvdA en de KVP vormden 12 jaar lang coalitiepartijen gedurende de periode van de wederopbouw.

De tijd na de oorlog was een periode van wederopbouw. De overheid stuurde het bedrijfsleven en de economie, bijvoorbeeld met een loonpolitiek. Dit leidde uiteindelijk tot economische welvaart in de jaren '60. Met het invoeren van verschillende sociale wetten kregen meer Nederlanders financiële steun en werd Nederland een verzorgingsstaat.

De Nederlandse samenleving veranderde vanaf de jaren '60. Er was meer welvaart, meer bestaanszekerheid, de Nederlanders waren beter opgeleid en beter geïnformeerd (bijvoorbeeld door komst televisie). Er werd openlijk gediscussieerd over de politiek en partijen kwamen scherper tegenover elkaar te staan. Democraten '66 wilde helderheid en het liefst twee politieke partijen, links en rechts. De politiek moest nog democratischer.

Jongeren kwamen in opstand tegen het gezag. Zij keerden zich tegen het denken en doen van de oudere generaties. Een voorbeeld zijn de provo's, zij keerden zich tegen de consumptiemaatschappij. Zij kwamen met het witte fietsenplan (gratis door iedereen te gebruiken) en gooiden een rookbom tijdens het huwelijk van prinses Beatrix met de Duitse prins Claus.

In de jaren '60 publiceert de feministe Joke Smit het artikel 'Het onbehagen bij de vrouw', vrouwen wilden meer dan een bestaan als moeder en huisvrouw. Vrouwen eisten steeds meer hun rechten op, bijvoorbeeld op het gebied van voorbehoedsmiddelen, abortus, gelijkwaardige opleidingsmogelijkheden en salaris. Zij organiseerden zich in bewegingen als Dolle mina, Man-Vrouw-Maatschappij en Wij Vrouwen Eisen.

Bestudeer de tekst over ontzuiling in de Nederlandse politiek grondig. De vraag is: hoe is het uiteindelijke uiteenvallen van de verschillende politieke zuilen te verklaren? Bekijk vervolgens onderstaande zinnen:

A	Aan het einde van de Tweede Wereldoorlog ligt Europa in puin.
B	In de 19 ^e en 20 ^e eeuw was sprake van de eerste en de tweede feministische golf.
C	Halverwege de jaren '60 is er in Nederland sprake van totale werkgelegenheid.
D	In 1960 werd er op alle avonden uitgezonden via de televisie en het aantal zenduren nam daarna steeds meer toe.
E	Vanaf de jaren '50 gaan in Nederland steeds meer jongeren naar school, verdienen meer geld dan hun ouders op die leeftijd en hebben meer vrije tijd. De jongeren zijn vaak ook mobieler, bijvoorbeeld door brommers.
F	In de politiek staan de partijen vanaf de jaren '60 scherp tegenover elkaar. Het denken in tegenstellingen werd een soort nieuwe norm.

1. a. De belangrijkste oorzaak voor de Ontzuiling is:

- b. Leg uit waarom jij de gekozen oorzaak de belangrijkste vindt:

.....

.....

.....

2. a. De minst belangrijke oorzaak voor de Ontzuiling is:

- b. Leg uit waarom jij de gekozen oorzaak de minst belangrijke vindt:

.....

.....

.....